

Rammeverk for det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane ved HVL

Godkjent av høgskulestyret 29.11.18

Revidert etter handsaming i Utdanningsutvalet:

- [Sak 06/19](#)
- [Sak 30/19](#)

Innhold

1	INNLEIING	3
1.1	KRAV TIL HØGSKULEN SITT SYSTEMATISKE ARBEID MED KVALITET	3
1.2	MÅL FOR HVL SITT ARBEID MED KVALITET	4
2	ROLLER OG ANSVAR	6
2.1	ORGANISASJONSKART	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
2.2	STYRE, RÅD OG UTVAL	6
2.3	SENTRALE FUNKSJONAR	7
2.4	ARBEID MED KVALITETSKULTUR	9
2.5	TILGRENSA FUNKSJONAR	9
3	KVALITET I EMNE	10
3.1	UTVIKLE OG REVIDERE EMNEPLAN	10
3.2	FØREBU OG GJENNOMFØRE UNDERVISNING OG VURDERING	10
3.3	FORBETRE OG UTVIKLE MED UTGANGSPUNKT I ERFARINGAR, DIALOG OG RESULTAT	11
3.4	TILBAKEMELDING OM RESULTAT OG TILTAK	11
4	KVALITET I STUDIEPROGRAM	12
4.1	OPPRETTE, SAMORDNE OG LEGGE NED STUDIEPROGRAM	12
4.2	GJENNOMFØRE PERIODISKE EVALUERINGAR	12
4.3	GJENNOMFØRE ÅRLEGE AKTIVITETAR OG PROSESSAR FOR FORBETRING OG UTVIKLING AV STUDIEPROGRAMMET	13
4.4	OPPFØLGING AV DATA OG DOKUMENTASJON	14
4.5	TILBAKEMELDING OM RESULTAT OG TILTAK	15
5	KVALITET I STUDIEPORTEFØLJE	16
5.1	PERIODISK EVALUERING AV STUDIEPORTEFØLJEN	16
5.2	ÅRLEG VURDERING AV KVALITET I STUDIEPORTEFØLJEN	16
6	UTDANNINGSFAGLEG KOMPETANSE	18
7	LÆRINGSMILJØ	19
8	STUDIEPROGRAM MED SÆRSKILTE KRAV	20
8.1	PH.D.-PROGRAM	20
8.2	ETTER- OG VIDAREUTDANNINGAR	20
8.3	BACHELOR I NAUTIKK	20
8.4	FAGSKULEUTDANNING FOR YRKESDYKKARAR	20

1 Innleiing

Høgskulen på Vestlandet (HVL) skal bli eit universitet med ein tydeleg profesjons- og arbeidslivsretta profil. I utdanning, forskning og utviklingsarbeid skal HVL skape ny kunnskap og kompetanse, som skal vere forankra internasjonalt og omsett til løysingar som verkar lokalt. Visjonen vår er «Kunnskap som bygger menneske og samfunn»¹.

Verdiane våre bygger opp om dette: **Utfordrande** - Vi stiller spørsmål ved det etablerte ved å fremme handlekraft, evna til kritisk tenking og evne til refleksjon. **Delande** – Kunnskap veks når den blir delt. Gjennom dialog med samfunnet og kvarandre bidrar vi til at ny kunnskap veks og får gjennomslagskraft. **Tett på** – Det er nærleik mellom studentar og tilsette, og mellom høgskulen og arbeidslivet vi utdannar til- og saman med. Vi arbeider praksisnært og vidareutviklar studia til beste for regionen.

Høgskulen skal dei neste åra samordne utdanningane, legge til rette for fagfellesskap på tvers av studiestader og jobbe for ein felles identitet. Dette arbeidet er framheva i strategien ved å peike på at «*Studentar og tilsette er den største ressursen i høgskulen. Vi skal ha eit lærings- og arbeidsmiljø der alle kjenner seg respekterte og likeverdige. Vi skal vere kjenneteikna av ein profesjonell og effektiv organisasjon der fag og administrasjon arbeider godt i lag, og der vi driv systematisk arbeid med kvalitetsutvikling. Som ein stor institusjon må vi profesjonalisere og systematisere måten vi samhandlar på – både med omverda og med kvarandre. Mangfald og medverknad, likestilling og HMS-arbeid står sentralt i utviklinga av organisasjonen.*»

1.1 Krav til høgskulen sitt systematiske arbeid med kvalitet

Det systematiske arbeidet med kvalitet omfattar all utdanning ved HVL, frå årsstudium og bachelor til master og ph.d., inkludert etter- og vidareutdanningar.

[Lov om universitet og høgskular](#) pålegg institusjonane å ha eit system for kvalitetssikring som sikrar og vidareutviklar kvaliteten i utdanninga. Lova stiller også krav om at studentevalueringar skal inngå i systemet. I tillegg blir det gitt ei rekke føringar for det systematiske arbeidet med kvalitet i europeiske, nasjonale og lokale standardar, lovar, forskrifter og rammeverk:

- [European Standards and Guidelines](#)
- [Studiekvalitetsforskrifta \(fastsett av Kunnskapsdepartementet\)](#)
- [Studietilsynsforskrifta \(fastsett av NOKUT\)](#)
- [Forskrift om studium og eksamen ved HVL \(fastsett av høgskulestyret\)](#)
- [Forskrift om opptak til HVL \(fastsett av høgskulestyret\)](#)
- [Forskrift om graden ph.d. ved HVL \(fastsett av høgskulestyret\)](#)

Rammeverket utdjuar og konkretiserer krava i lovar og forskrifter til det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane ved HVL og viser kva funksjon som har ansvar for at prosessar og aktivitetar blir utført. I tillegg til rammeverket, har HVL ei kvalitetshandbok på nett med mandat, årshjul, malar og eksempel knytt til dei ulike områda, samt prosess-skildringar som viser kva oppgåver dei ulike rollene har i prosessane og aktivitetane. I kvalitetshandboka går det også fram kva dokument som er arkivverdige.

---

¹ Strategi for Høgskulen på Vestlandet 2019 - 2023

Dokumentasjon frå arbeidet med kvalitet kan ta form av rapportar, referat, dataframstillingar og loggar i ulike system. Årshjul og prosess-skildringar sikrar at all dokumentasjon har eit tydeleg bruksområde.

1.2 Mål for HVL sitt arbeid med kvalitet

HVL sin strategi omtalar både høgskulen sitt bidrag til samfunnet og områda der vi skal legge ned ein særleg innsats på for å nå ambisjonane vi har sett oss. Det overordna målet for arbeid med kvalitet i utdanningane i HVL er å danne og utdanne høgt kompetente kandidatar for arbeidslivet². Studentane skal ha trygge og gode læringsmiljø, og høgskulen skal arbeide systematisk med å sikre at utdanningane held høg kvalitet i internasjonal samanheng, og at dei er bygd på forskings- og erfaringsbasert kunnskap.

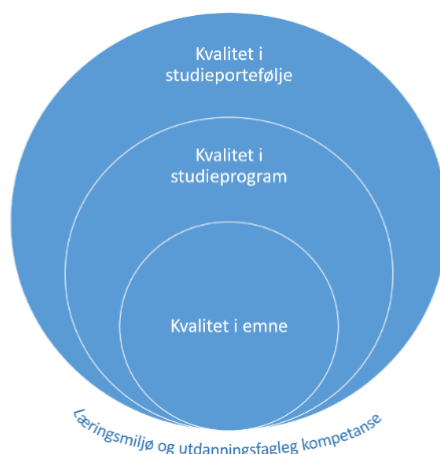
Vi skal bygge kvalitetskultur i organisasjonen som skal vere kjenneteikna av verdiane våre. Vi skal ha føreseielege rammer for kvalitetsarbeidet, der roller, ansvar og prosessar er tydeleg definert og forankra i alle nivå av organisasjonen. Vi skal sikre inkludering og medverknad gjennom gode årshjul, prosess-skildringar og informasjonsflyt.

NOKUT slår fast at kvalitet er eit omgrep som er avhengig av kontekst, men at det likevel er mogeleg å identifisera faktorar som er vesentlege for at studentane i løpet av avtalt tid skal få eit læringsutbytte som heldt høgt fagleg nivå, og som samtidig er relevant for et yrkesliv prega av livslang læring³. Arbeidet med å sikre og utvikle kvalitet i emne, studieprogram og studieportefølje i HVL tar derfor utgangspunkt i NOKUT sine definerte kvalitetsområde⁴.

Høgskulen skal legge til rette for utvikling og forbetring av *kvalitet i emne og studieprogram* gjennom god organisering og leiing. Vi skal ha attraktive og relevante utdanningar der læringsutbytta skal vere utvikla i samarbeid med arbeidslivet. Undervising og vurdering skal vere kjenneteikna av gode lærarar som nyttar framtidretta, forskingsbaserte og varierte arbeidsformer.

Resultata frå kvalitetsarbeidet skal vere eit godt styringsverktøy og bidra til god *kvalitet i studieporteføljen*. Dette skal sørge for at HVL tek i vare samfunnsoppdraget ved å tilby relevante utdanningar av høg internasjonal kvalitet i tråd med HVL sin strategi og eigenart.

Figur 1 Ulike dimensjonar i det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane ved HVL

² <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/strategi-og-plan/hvl-strategi-2019-23.pdf>

³ NOKUT: Kvalitetsområde for studieprogram. Versjon 12.12.16

⁴ Kunnskapsbase, læringsbane, startkompetanse, læringsutbytte, utdanningsfagleg kompetanse, samfunn og arbeidsliv, læringsmiljø, programdesign og -leiing. Internasjonalisering er ein integrert del av kvart område.

Val av ordningar for systematisk kontroll på emne, studieprogram og studieporteføljenivå er tilpassa HVL sin eigenart: HVL er ein relativt nyfusjonert institusjon, vi er store og har ein relativt kompleks struktur og fleire campus, vi er ein profesjons- og arbeidslivsnær høgskule og har eit mål om å bli universitet.

HVL innhentar og brukar informasjon i årleg og periodisk vurdering av kvalitet i emne, studieprogram og studieportefølje, samt kvalitet i læringsmiljø og utdanningsfagleg kompetanse på tvers av studieprogramma. Vi har eit system der studentar og tilsette kan sei ifrå om forhold som påverkar læringsmiljø, undervisning og utdanningskvalitet, anten namngitt eller anonymt. Prosess-skildringar og årshjul knytt til råd, utval og sentrale funksjonar i arbeidet med kvalitet sikrar at sviktande kvalitet vi oppdagar blir retta opp innan rimeleg tid.

Resultata frå det systematiske arbeidet med kvalitet på alle område skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved årleg og periodisk vurdering og utvikling av den samla studieporteføljen.

2 Roller og ansvar

Tydeleg tenesteveg og klare rolleskildringar er avgjerande for at HVL skal lukkast med det systematiske arbeidet med kvalitet. Innleiingsvis i rammeverket vil vi derfor synleggjere kva for rolle og ansvar ulike styre, råd, utval, forum og funksjonar har i arbeidet med kvalitet.

2.1 Struktur for råd og utval ved HVL

På denne nettsida er heile råd- og utvalsstrukturen ved HVL skildra: <https://www.hvl.no/om/utval/>

2.2 Styre, råd og utval

Høgskulestyret	• Har det overordna ansvaret for arbeidet med kvalitet ved HVL og for strategisk utvikling av den totale studieporteføljen • Har det overordna ansvaret for studentane sitt læringsmiljø • Vedtar endringar i og revisjon av system for arbeid med kvalitet i utdanningane • Vedtar lokale forskrifter, instruksar og mandat for styre, råd, utval og funksjonar med ansvar og oppgåver i systemet for arbeid med kvalitet i utdanningane • Godkjenner årsrapport og plan for HVL med styringsparametrar og tiltak knytt til det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane
Læringsmiljøutvalet	• Deltar i planlegging av tiltak knytt til læringsmiljø, og følger utviklinga i spørsmål som gjeld studentane sin sikkerheit og velferd • Rapporterer direkte til styret og legg årleg fram rapport om institusjonen sitt arbeid med læringsmiljøet • Fører tilsyn med høgskulens læringsmiljø
Utdanningsutvalet	• Er rådgivande for strategisk leiing i saker som gjeld utdanning • Bidrar til utvikling og vurdering av utdanningar og studieprogram, i alle tre syklusar, for sikring av høg kvalitet, samfunnsrelevans og ein fagleg profil som reflekterer HVL sine satsingar • Fører tilsyn med høgskulens eksisterande studietilbod • Handsamar rapportar og planar på utdanningsområdet
Sentralt ph.d.-utval	Er rådgivande for strategisk leiing ved institusjonen i saker som gjeld forskarutdanning.
Campusråd	Er rådgivande for strategisk leiing i saker som støttar målet om levande campus.
Fakultetsråd Utdanningsutval ⁵	Er rådgivande for dekan om det systematiske arbeidet med kvalitet i emne, studieprogram og studieportefølje, den utdanningsfaglege kompetansen og læringsmiljøet ved fakultetet.
Studieprogramråd	Er rådgivande til studieprogramansvarleg og fakultetsleiing om utvikling av kvaliteten i studieprogrammet/-a og læringsmiljøet ved studieprogrammet.
Ph.d -programutval	Er rådgivande for dekan i saker knytt til den aktuelle ph.d –utdanninga.

⁵ FIN, FHS, FØS – fakultetsråd og utdanningsutval, FLKI – fakultetsråd

2.3 Sentrale funksjonar

Rektor	• Har eit overordna ansvar for arbeidet med kvalitet i utdanningane • Rapporterer til styret om det systematiske arbeidet med kvalitet
Prorektor for utdanning	• Har ansvar for arbeidet med kvalitet i utdanningane, inkludert læringsmiljø og administrative prosessar • Har ansvar for strategisk utvikling av studieprogram og studieportefølje i HVL • Skal, i samarbeid med fakulteta, ivareta den strategiske utviklinga og kvaliteten i utdanningane • Leiar Utdanningsutvalet og er medlem av eller leiar av Læringsmiljøutvalet⁶
Prorektor for forskning	• Har ansvar for arbeidet med kvalitet i studieprogram på ph.d-nivå • leiar FoU-utvalet og det sentrale ph.d.-utvalet
Prorektor for samhandling	• Har, saman med prorektor for utdanning, ansvar for samspel med arbeids-, nærings- og samfunnsliv knytt til utvikling av studieporteføljen ved HVL • Leiar samhandlingsutvalet
Prorektor for nærregion	• Er eit kontaktpunkt og har eit koordinerande ansvar for dialogen med nærregionen • Leiar campusrådet i sin nærregion
Dekanat	• Har det overordna ansvaret for arbeidet med kvalitet i fakulteta og for strategisk utvikling av studieporteføljen ved fakultetet • Har det faglege og administrative ansvaret knytt til gjennomføring av ph.d.-utdanning i fakultetet • Rapporterer årleg til rektor om det systematiske arbeidet med kvalitet i fakultetet
Instituttleiing	• Har ansvar for arbeidet med kvalitet i instituttet og ser til at dette blir gjennomført i tråd med systemet for arbeid med kvalitet i utdanningane ved HVL • Har eit overordna ansvar for læringsmiljøet i instituttet • Rapporterer i samsvar med fakultetet sin organisering
Fagansvarleg for ph.d-program	• Er administrativ og fagleg leiar for ph.d.-program og rapporterer til dekanatet • Leiar arbeidet med kvalitet på ph.d programmet og ser til at dette blir gjennomført i tråd med systemet for arbeid med kvalitet i utdanningane ved HVL, inkludert særskilte krav til ph.d.-program

⁶ Læringsmiljøutvalet blir leia av prorektor for utdanning og studentrepresentant annankvart år

Studieprogramansvarleg for utdanningar på bachelor- og masternivå	• Dekan peiker ut kva funksjon som er studieprogramansvarleg for kvart studieprogram ved fakultetet • Leiar arbeidet med kvalitet på studieprogrammet og ser til at dette blir gjennomført i tråd med systemet for arbeid med kvalitet i utdanningane ved HVL • Har eit koordineringsansvar for studieprogram med fleire campus og samarbeid på tvers av campus • Rapporterer i samsvar med fakultetet sin organisering
Emneansvarleg	• Dekan peiker ut kva funksjon som er emneansvarleg for emna ved fakultetet • Leiar arbeidet med kvalitet på emnet og ser til at dette blir gjennomført i tråd med systemet for arbeid med kvalitet i utdanningane ved HVL • Har eit koordineringsansvar for emne med fleire faglærarar og samarbeid på tvers av campus • Rapporterer i samsvar med fakultetet sin organisering
Studentar	• Studentar medverkar i kvalitetsutviklinga i studie- og læringsmiljøet, både som enkeltpersonar, som tillitsvalde i studentdemokratiet, eller som medlem i råd, utval eller studentforeiningar
Studentdemokratiet	• Studenttinget på Vestlandet er det øvste studentpolitiske organet ved HVL. Studenttinget og HVL har inngått samarbeidsavtale ⁷ • I studentråda deltek studenttillitsvalde for alle studieprogram • Studentane er representerte i råd og utval som arbeider med kvalitet i utdanningane, i tråd med UH-lova • Studenttinget og studentråda har ansvar for at det blir gjennomført opplæring av alle studenttillitsvalde
Tilsette	• Tilsette medverkar til utviklinga av kvalitet ved høgskulen i kraft av sin funksjon, eller som medlem av råd, utval eller fagorganisasjon
Administrative tenester	• Administrative leiarar for einingar i fellesadministrasjonen har ansvar for utvikling og kvalitetssikring av tenester i sine einingar • Administrative leiarar i fakulteta har ansvar for utvikling og kvalitetssikring av tenester i sine einingar. • Det skal vera studieadministrativ støtte knytt til alle studieprogramråd
Samfunn- og arbeidsliv	• Samfunn- og arbeidsliv medverkar til utviklinga av kvalitet i utdanningane ved å delta i råd og forum på ulike nivå i HVL • Gir innspel til det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane

⁷ Samarbeidsavtala regulerer rammevilkår for studentdemokratiet og studentorganisasjonar på alle nivå med informasjon om mellom anna fri stasjon, utstyr, organisasjonsfri, stillingsinstruksar, økonomiske rammer og anna tilrettelegging.

2.4 Arbeid med kvalitetskultur

Utdanningsutvalet og Læringsmiljøutvalet arrangerer årleg ein konferanse der studentar, leiing og tilsette diskuterer aktuelle tema knytt til utdanningskvalitet og læringsmiljø.

Prorektor for utdanning og prodekanane for utdanning legg til rette for dialog om relevante problemstillingar knytt til kvalitet. Dette kan skje i form av seminar, diskusjonsforum og andre møtepunkt. Møtepunkt bør hovudsakleg vere nettbasert og opne for alle interesserte, studenttillitsvalde skal alltid vera inviterte.

2.4.1 HVL sin Utdanningskvalitetspris

Prisen skal anerkjenne medarbeidarar og fagmiljø som utmerker seg med framifrå undervisning, og bidra til å fremme kvalitet i undervisnings- og evalueringsformer. Den skal vere ein inspirasjon til vidare fagleg og pedagogisk innsats, engasjement og bruk av nyskapande undervisningsmetodar og læringsarenaer.

2.4.2 Sei-i-frå

HVL har system der studentar og tilsette kan sei ifrå om forhold som påverkar læringsmiljø, undervisning og utdanningskvalitet, anten namngitt eller anonymt. Meldingane blir sende til relevant leiar, og alle som gir opp namn, får tilbakemelding. Sei- i – frå systemet er eit supplement til andre etablerte kanalar i det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane.

2.5 Tilgrensa funksjonar

2.5.1 Klagenemnd

HVL har klagenemnd som handsamar klager om enkeltvedtak og, etter vedtak i styret, andre klagesaker for kandidatane, jf. UH-lova, § 5-1 (1).

2.5.2 Skikkavurderingsnemnd

Skikkavurderingsnemnda er eit lovpålagt organ, jf. UH-lova, § 4-10. Nemnda sitt arbeid er regulert av «Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning».

2.5.3 Studentombod

Studentombodet ved HVL er ein uavhengig bistandsperson som har som oppgåve å gje studentane råd og hjelp der studentane har tatt opp eller vurderer å ta opp tilhøve knytt til sin studiesituasjon. Studentombodet skal sjå til at sakene får ein forsvarleg og korrekt handsaming, og at studentane sine rettar vert ivaretekne.

3 Kvalitet i emne

Systemet for arbeidet med kvalitet skal stimulere til og sikre jamleg vurdering og utvikling av kvalitet i emne. Krava gjeld også praksisemne. Systemet skal fremje erfaringsdeling og god praksis, og inneheld krav til revisjon av emneplan og førebuing og gjennomføring av undervisning og vurdering.

Målsettinga er forbetring og utvikling av kvalitet i emna med utgangspunkt i erfaringar, dialog og resultat samt dokumentasjon av arbeidet og tilbakemelding om tiltak som vert sett i verk.

Aktivitet/prosess	Ansvarleg
Utvikle og revidere emneplan	
Utvikle og revidere emneplan i tråd med prosess-skildring	Studieprogramansvarleg
Godkjenne nye eller reviderte emne	Dekan
Førebu og gjennomføre undervisning og vurdering	
Gjennomføre undervisning og vurdering i tråd med emneplan	Emneansvarleg
Kontrollere og drifte rom i læringsplattforma	Emneansvarleg
Sørge for at det blir utarbeidd sensorrettleiing	Emneansvarleg
Ved praksisemne: Gjennomføre vurdering og oppfølging av praksis	Emneansvarleg
Setja opp og følgje opp rulleringsplan for ekstern sensur	Studieprogramansvarleg
Skrive sensorrapport	Ekstern sensor
Forbete og utvikle med utgangspunkt i erfaringar, dialog og resultat	
Gjennomføre referansegruppemøte eller møte med heile klassa	Emneansvarleg
Setja opp og følgje opp rulleringsplan for anonyme undersøkingar	Studieprogramansvarleg
Gjennomføre anonyme undersøkingar i tråd med rulleringsplan	Emneansvarleg
Velje form for avsluttande evaluering (dialogmøte og/eller emnerapport)	Studieprogramansvarleg
Gjennomføre (evt.) avsluttande dialogmøte	Studieprogramansvarleg
Skrive (evt.) emnerapport	Emneansvarleg
Tilbakemelding om resultat og tiltak	
Gjera dokumentasjon tilgjengeleg i læringsplattform og vald system for lagring og formidling av dokumentasjon	Emneansvarleg

3.1 Utvikle og revidere emneplan

Alle emne- og studieplanar skal vere i tråd med Forskrift for studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, og godkjennast av dekan.

Når eit emne skal opprettast eller reviderast, skal studentar, tilsette og representantar frå praksisfelt/arbeidsliv høyrast og involverast. Medverknad er studieprogramansvarleg sitt ansvar, og skjer via Studieprogramrådet.

3.2 Førebu og gjennomføre undervisning og vurdering

- Emneansvarleg har ansvar for
  - o At undervisning og vurdering blir gjennomført i tråd med emneplan.
  - o Å kontrollere og drifte rom i læringsplattforma. Det skal her gå fram kven som er emneansvarleg.
  - o Å utarbeide sensorrettleiing og gjere denne tilgjengeleg⁸.
  - o Ved praksisemne: Gjennomføre vurdering og oppfølging av praksis

⁸ Jf. UH-lova § 3-9 (2)

- Studieprogramansvarleg skal setja opp ein rulleringsplan som sikrar at emna i studieprogrammet har ekstern sensur minimum kvart tredje år⁹.
- Når ein har ekstern sensur i tråd med rulleringsplan, skal ekstern sensor skrive sensorrapport etter fastsett mal¹⁰

3.3 Forbetre og utvikle med utgangspunkt i erfaringar, dialog og resultat

- Seinast midtvegs i gjennomføringa av emnet skal emneansvarleg anten gjennomføre referansegruppemøte med minimum to valde studentar som representerer klassa eller organisere møte med heile klassa (med eller utan emneansvarleg til stades). Det skal først referat frå møta.
- Studieprogramansvarleg skal sette opp rulleringsplan for anonyme undersøkingar på emnenivå, som sikrar at desse blir gjennomført minimum kvart tredje år. Emneansvarleg sørger for at planlagde emneevalueringar blir gjennomførte innan ei veke etter siste undervisningsøkt.
- Studieprogram- og emneansvarleg kan vidare velje å supplere med andre dialog- og tilbakemeldingsformer med studentar, faglærarar og/eller arbeidsliv/praksisfelt.

For kvart einskild emne har emneansvarleg og studieprogramansvarleg tilgang til data om aktivitet og resultat. Kombinert med dialog med studentar, praksisfelt, faglærarar og eventuelle eksterne sensorar i løpet av emnegjennomføringa, dannar dette grunnlag for den avsluttande evalueringa av emnet.

Avhengig av studieprogrammet og emnet si eigenart skal studieprogramansvarleg velje om det skal gjennomførast eit avsluttande dialogmøte på studieprogramnivå, eller om emneansvarleg skal skrive ein sluttrapport for emnet. Dersom det er ønskeleg, kan ein velje å gjere begge deler¹¹:

- Dersom ein vel å gjennomføre dialogmøte kallar studieprogramansvarleg inn til avsluttande dialogmøte på studieprogramnivå (eventuelt på andre nivå dersom det er formålstenleg) der emneansvarlege (og eventuelle andre faglærarar) diskuterer gjennomføring og resultat knytt til emnet, om ein bør gjera endringar i emne- eller studieplan eller sette i verk andre tiltak. Det skal først referat frå møtet.
- Dersom ein vel å ha sluttrapportar for emnet skriv emneansvarleg denne i tråd med mal. Rapporten blir sendt til studieprogramansvarleg.

3.4 Tilbakemelding om resultat og tiltak

- Emneansvarleg har ansvar for at all dokumentasjon knytt til emnet inneverande studieår skal gjerast tilgjengeleg for studentane på læringsplattforma.
- Emnerapport/referat frå dialogmøte skal også bli lagt i system for lagring og formidling av dokumentasjon. Her vil denne dokumentasjonen frå tidlegare år også gå fram.

---

⁹ Jf. HVL si forskrift for studium og eksamen § 13-3 (2). Dersom eit emne høyrer til fleire studieprogram, avklarar dei studieprogramansvarlege i fellesskap når emnet skal ha ekstern sensor.

¹⁰ Jf. UH-lova § 3.9 (1)

¹¹ Form for avsluttande evaluering av emna ved eit studieprogram skal gå fram av sak om val av oppfølgingsform i studieprogramrådet.

4 Kvalitet i studieprogram

Systemet for arbeidet med kvalitet skal stimulere til og sikre jamleg og periodisk vurdering og utvikling av kvalitet i studieprogramma. Det skal fremje erfaringsdeling og god praksis, og sikre dokumentasjon og tilbakemelding om resultat og tiltak.

Aktivitet/prosess	Ansvarleg
Opprette, samordne og legge ned studieprogram	
Gjennomføre prosessar for å opprette, samordne eller legge ned studieprogram i samsvar med forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet og prosess-skildringar i kvalitetshandboka	Dekan
Gjennomføre periodiske evalueringar	
Fastsetje rulleringsplan for periodiske evalueringar	Utdanningsutvalet
Gjennomføre periodisk evaluering i tråd med prosess-skildring	Studieprogramansvarleg
Handsame endeleg rapport	Studieprogramrådet og Utdanningsutval på fakultet/fakultetsråd
Reakkreditere studieprogrammet	Utdanningsutvalet på institusjonsnivå
Følgje opp resultat med tiltak på studieprogram, institutt, fakultet og institusjon	Avhengig av nivå på tiltak
Gjennomføre årlege aktivitetar og prosessar for forbedring og utvikling av studieprogrammet	
Revidere studieplan i tråd med prosess-skildring	Studieprogramansvarleg
Godkjenne studieplanar for eksisterande studieprogram	Dekan
Oppnemne studieprogramråd	Dekan
Velje studenttillitsvalde	Studieprogramansvarleg
Leggje fram sak om oppfølgingsform studieprogram og emne for studieprogramrådet	Studieprogramansvarleg
Gjennomføre student- og kandidatundersøkingar på studieprogramnivå	Avhengig av type undersøking
Følgje opp data og dokumentasjon	Studieprogramansvarleg
Tilbakemelding om resultat og tiltak	
Gjera dokumentasjon tilgjengeleg i læringsplattform og vald system for lagring og formidling av dokumentasjon	Studieprogramansvarleg

4.1 Opprette, samordne og legge ned studieprogram

I samband med oppretting og samordning av studieprogram skal dekan sikre medverknad og at prosess og innhald oppfyller Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet. Kvalitetshandboka inneheldt prosess-skildringar som sikrar god informasjonsflyt og at krava er oppfylt i samband med oppretting av studieplankomiteé, godkjenning av nye studieplanar og etablering av studieprogram.

Dersom høgskulen i samband med gjennomgang av studieportefølje eller mistanke om sviktande kvalitet vurderer å leggje ned eit studieprogram eller avvike studieprogrammet på ein av studiestadane, skal dekan sikre medverknad både frå fagmiljø og samfunn- og arbeidsliv. Høgskulestyret vedtek nedlegging av studieprogram i tråd med Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet.

4.2 Gjennomføre periodiske evalueringar

«Institusjonane skal gjennomføre periodiske evalueringar av studietilboda sine. Representantar frå arbeids- eller samfunnsliv, studentar og eksterne sakkunnige, som er relevante for studietilbodet, skal

bidra i evalueringane. Evalueringresultata skal vere offentlege», jf § 2-1 (2) i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høgere utdanning og fagskoleutdanning.

HVL skal gjennomføre periodiske evalueringar av studieprogramma minimum kvart femte år. Det kan også bli gjennomført evalueringar på tvers av studieprogram på utvalde kvalitetsområde.

Periodisk programevaluering av bachelorprogram omfattar også tilhøyrande årsstudium. Utdanningsutvalet handsamar kvart år ein rulleringsplan for periodiske evalueringar etter innspel frå fakulteta. Ved behov kan høgskulestyret, utdanningsutval eller dekanat be om periodiske evalueringar utover det som er fastsett i rulleringsplanen. Dei periodiske evalueringane av studieprogram skal innehalde vurderingar av kvalitet knytt til dei ulike kvalitetsområda. Evalueringa skal bli gjennomført i tråd med prosess-skildringa som er gitt i kvalitetshandboka og skal føre fram til handsaming i studieprogramråd og utdanningsutval på fakultet/fakultetsråd, før Utdanningsutvalet på institusjonsnivå gjennomfører re-akkreditering av studieprogrammet.

4.3 Gjennomføre årlege aktivitetar og prosessar for forbetring og utvikling av studieprogrammet

Alle studieprogram på bachelor- og masternivå skal knytast til eit studieprogramråd. I studieprogramrådet skal studentar, faglærarar, studieadministrative og eksterne vere representerte. Eksterne kan vera representant(ar) for samfunns- og arbeidsliv og/eller andre universitet og høgskuler¹². Studieprogramrådet blir normalt leia av studieprogramansvarleg. Der fakultetet meiner det er formålstenleg, kan fleire studieprogram høyre til det same studieprogramrådet. Dekan nemner opp leiari for studieprogramrådet. Referat frå studieprogramrådet skal sendast til fakultetsleiinga.

Alle emne- og studieplanar skal vere i tråd med Forskrift for studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, og godkjennast av dekan.

Når studieplan skal reviderast, skal studentar, tilsette og representantar frå praksisfelt/arbeidsliv høyrast og involverast. Medverknad er studieprogramansvarleg sitt ansvar, og skjer via Studieprogramrådet.

Studieprogramansvarleg har ansvar for at studentane vel studenttillitsvalde og vararepresentantar for desse på alle kull/klasser. Har eit studieprogram fleire studiestader, skal det veljast éin studenttillitsvald per kull/klasse på alle studiestadene. Alle dei studenttillitsvalde høyrer til eit av studentråda ved Høgskulen på Vestlandet, medan utvalde studenttillitsvalde representerer studentane i studieprogramrådet.

Studieprogramansvarleg kan ved behov kalle inn studenttillitsvalde, emneansvarlege og eventuelle andre faglærarar til dialogmøte. Slike møte kan utfylle diskusjonane i studieprogramrådet eller løfte aktuelle problemstillingar knytt til arbeidet med kvalitet på studieprogrammet.

For campusovergripande studieprogram skal dekanen sikre at det er eit kontaktpunkt for studentar og tilsette på alle campus.

---

¹² Dersom studieprogrammet inngår i forum med eksterne med dialog om studie- og emneplan og utvikling av studieprogrammet, kan dette erstatte eksterne medlemmar i studieprogramrådet. Den eksterne involveringa i dette arbeidet må dokumenterast.

I starten av studieprogrammet kan ein også gjennomføre samling for studentane med forventningsavklaring, opplæring i systemet for kvalitet og aktivitetar for at studentane blir kjent seg i mellom og med faglærarar og studieprogramleiing.

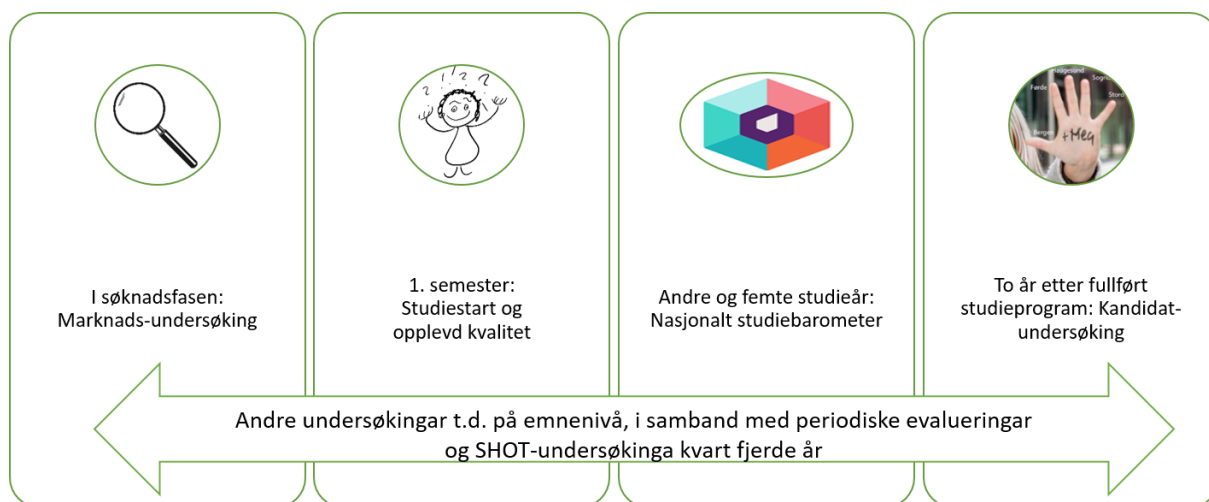
Studieprogramansvarleg skal kvart studieår leggje fram ei sak for studieprogramrådet der ein drøftar korleis ein følgjer opp studieprogrammet og emna. Saka skal innehalde følgjande vurderingar:

- Val av oppfølgingsform på studieprogram- og emnenivå
- Rulleringsplan for anonyme undersøkingar
- Rulleringsplan for ekstern sensur
- For studium med praksis: Krav til førebuing, avtalar, vurdering og oppfølging av praksis ¹³
- Vurdering av om det er behov for særskilt oppfølging på enkeltområde med bakgrunn i resultat og tilbakemeldingar frå studentar, fagtilsette og arbeidsliv/praksisfelt.

4.3.1 Student- og kandidatundersøkingar

Tilbakemeldingar via studentundersøkingar er viktige for å få informasjon om korleis studentane trivst og korleis dei opplevde utbyttet av læringa. Høg svarprosent er naudsynt for å kunne nytte kunnskapen som kjem fram.

Studiebarometeret (til studentar i 2. og 5. studieår) og SHOT-undersøkinga (kvart fjerde år) er nasjonale undersøkingar. I tillegg gjennomfører HVL undersøkingar retta mot alle søkjarar og nye studentar, samt kandidatundersøking annakvart år (i samarbeid studentsamskipnaden, UiB og NHH). I tråd med rulleringsplan blir det også gjennomført anonyme undersøkingar på emne- og kullnivå. Det kan vidare vere aktuelt å gjennomføre supplerande undersøkingar i samband med periodiske evalueringar:

4.4 Oppfølging av data og dokumentasjon

Studieprogramansvarleg har gjennom studieåret tilgang på ei rekke data knytt til ulike delar av læringsbanen til studentane ved studieprogrammet:

- Dokumentasjon frå system frå arbeid med kvalitet på emne- og studieprogramnivå, irekna resultat frå student- og kandidatundersøkingar, emnerapportar/referat frå dialogmøte med emneansvarlege og periodiske evalueringar
- Data frå mellom anna Felles studentsystem (FS) og Samordna opptak (SO) (via Star/tableau)

¹³ I kvalitetshandboka framkjem det kva krav som blir stilt til ulike typar praksis.

Studieprogramansvarleg har ansvar for å følgje opp dokumentasjonen frå det systematiske arbeidet med kvalitet og data på studieprogramnivå gjennom å

- komma med forslag til endringar i studieplan med tilhøyrande emneplanar
- leggje fram saker for studieprogramrådet med drøfting av behov for tiltak og effekten av desse
- komma med innspel til tiltak i fakultetet sin årsplan
- gjennomføre relevante tiltak på studieprogramnivå

4.5 Tilbakemelding om resultat og tiltak

Studieprogramansvarleg har ansvar for at relevant dokumentasjon frå kvalitetsarbeidet blir lagt i læringsplattforma og lagra i det valde systemet for lagring og formidling av dokumentasjon. I tillegg kan ein velje å gjennomføre kullsamlingar for å formidle og diskutere tilbakemeldingar, tiltak og resultat med studentane.

5 Kvalitet i studieportefølje

Det overordna målet med arbeid med kvalitet i studieporteføljen er å sikre at høgskulen tar i vare samfunnsmandatet ved å tilby ein heilskapleg portefølje med relevante utdanningar av høg kvalitet i tråd med HVL sine strategiske målsettingar.

Resultat frå det systematiske arbeidet med kvalitet i institusjonen er ein del av kunnskapsgrunnlaget ved årleg og periodisk vurdering og strategisk utvikling av den samla studieporteføljen¹⁴.

Arbeidet med kvalitet på studieporteføljenivå skal synleggjera kvaliteten i den totale studieporteføljen, det enkelte studieprogram og eventuelle systematiske utfordringar på tvers av studieprogram. Arbeidet skal gi grunnlag for utvikling av kvaliteten og avdekke eventuelt sviktande kvalitet.

Aktivitet/prosess	Ansvarleg
Periodisk vurdering av studieporteføljen	
Fastsette modell for periodisk vurdering av studieporteføljen	Høgskulestyret
Gjennomføre periodisk vurdering av studieporteføljen i tråd med prosess-skildring	Prorektor for utdanning
Årleg vurdering av studieporteføljen	
Vurdere kvalitet i studieporteføljen og det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane ved fakultetet	Dekan
Gi innspel til årsrapport og plan for HVL og studieporteføljen påfølgande år	Dekan
Handsame årsrapport og plan for HVL med styringsparametrar og tiltak knytt til det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane	Høgskulestyret
Fastsetje studieporteføljen og planlagt opptak påfølgande år	Høgskulestyret
Fastsetje og følge opp plan for fakultetet	Dekan

5.1 Periodisk evaluering av studieporteføljen

Ein gong kvar styreperiode skal høgskulen utføre ein strategisk gjennomgang av den samla studieporteføljen ut frå behov i regionen, nasjonale føringar og internasjonale trendar. Gjennomgangen skal vurdere i kva grad studieprogramma bidrar til å løyse samfunnsutfordringane og oppfylle HVL sine strategiske målsettingar, gi eit oversyn over kvaliteten i studieprogramma og den økonomisk berekraften.

Høgskulestyret skal vedta modellen som ligg til grunn for vurderinga. Prorektor for utdanning har ansvar for å gjennomføre den periodiske evalueringa av studieporteføljen i tråd med prosess-skildringa, inkludert å sikre medverknad frå fagmiljøa og samfunns- og arbeidsliv.

5.2 Årleg vurdering av kvalitet i studieporteføljen

Fakultetsleiinga har gjennom studieåret tilgang på ei rekke dokumentasjon og data:

- Dokumentasjon frå system for arbeid med kvalitet på studieprogramnivå, irekna
  - o resultat frå student- og kandidatundersøkingar
  - o periodiske evalueringar
  - o referat frå studieprogramråd
- Data frå mellom anna Felles studentsystem (FS) og Samordna opptak (SO) (via Star/tableau)
- Indikatorar knytt til årsrapport og -plan på institusjons- og fakultetsnivå

¹⁴ Jf. Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høgare utdanning (studietilsynsforskriften) § 4-1. (6)

På grunnlag av dokumentasjon frå systemet for arbeid med kvalitet, inklusive referat frå studieprogramråd, skal fakultetsleiinga årleg gjera ei vurdering av kvaliteten i studieporteføljen og det systematiske arbeidet med kvalitet i fakultetet med

- Behov for tiltak på enkeltvise studieprogram, på institutt- eller fakultetsnivå (innarbeidast i planar for relevant nivå i HVL)
- Forslag til endringar i studieporteføljen for neste år (innarbeidast i den årlege saka om studieporteføljen)

Kvalitetshandboka viser korleis denne vurderinga blir gjennomført på kvart av fakulteta. Rektor legg til rette for eit møte med dekan med utgangspunkt i fakultetet sin vurderingar.

I HVL sin strategi og HVL sine årlege rapportar og planar inngår styringsparametrar som, saman med vurderingane frå fakulteta og nasjonale føringar for utdanningsfeltet, gir grunnlag for vurdering av den årlege vurderinga av kvalitet i studieporteføljen og det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane ved HVL.

Utdanningsutvalet handsamar rapportar og planar som er relevante for utdanningane. Høgskulestyret handsamar studieportefølje og planlagt opptak ultimo november og årsrapport og plan for HVL medio mars kvart år. Prorektor for utdanning har ansvar for å følge opp tiltaka i planen som er knytt til det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane.

Medio mars fastsett dekan årsplan for fakultetet basert på institusjonelle føringar, strategi for fakultetet, samt behov for tiltak som er identifisert i den årlege vurderinga av kvalitet i studieporteføljen og det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane. I planen går det fram kven som har ansvar for å følgje opp tiltaka knytt til det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanningane.

6 Utdanningsfagleg kompetanse

I tråd med HVL sin strategi skal "høgskulen bygge kompetanse og kapasitet for å bli eit universitet med profesjons- og arbeidslivsretta profil. Dette skal skje ved strategisk kompetanseutvikling og målretta rekruttering der vi vidareutviklar allereie sterke fagmiljø innan utdanning, forskning og administrasjon."

I samband med oppretting av studieprogram, periodiske evalueringar og årleg oppfølging av studieprogram (omtala under kvalitet i studieprogram) vurderer ein den utdanningsfaglege kompetansen knytt til kvart einskild studieprogram. Utdanningsfagleg kompetanse er også del av fakultetsleiinga si vurdering av kvalitet og eit av momenta som ligg til grunn for vurdering av studieporteføljen ved institusjonen.

Strategisk kompetanseheving inkluderer system for kompetanseheving av fagtilsette, utdanningsleiarar og administrativt personale. Det omfattar både pedagogisk-, didaktisk-, digital- og praksiskompetanse.

Høgskulen er også i ferd med å utvikle eit system for merittering av undervisarar. Dokumentasjon frå det systematiske arbeidet med kvalitet kan inngå som del av vurderingsgrunnlaget.

7 Læringsmiljø

Studentane ved HVL skal ha trygge og gode læringsmiljø¹⁵. I læringsmiljøet ved HVL inngår alle faktorar som har påverknad på studentane sin moglegheit til å tileigne seg ny kunnskap. I tillegg til å sørge for god studentvelferd, skal eit godt læringsmiljø også sørge for at studentane får god læring, rettleiing, involvering og eigarskap til eiga læring, og kontinuerleg forbetring av fysiske, psykososiale, digitale og organisatoriske tilhøve.

Administrative leiarar i fakulteta og einingane i fellesadministrasjonen har ansvar for utarbeiding av prosess-skildringar og oppfølging og forbetring av prosessane som bidrar til at HVL har god kvalitet i dei administrative støttefunksjonane som har påverknad på læringsmiljøet, ved å sikre nødvendig kompetanse, effektive prosessar og gode informasjonssystem.

---

¹⁵ <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/strategi-og-plan/hvl-strategi-2019-23.pdf>

8 Studieprogram med særskilte krav

8.1 Ph.d.-program

Ph.d-programma ved HVL skal oppfylle krava til kvalitet i emne og studieprogram på lik line som studieprogram på bachelor- og masternivå. For å møte dei særskilte krava til akkreditering og oppfølging av ph.d.-program, har HVL eit eige system for arbeid med kvalitet i ph.d.-programma. Dette inneheldt omtale av organisering, tilsetting, opptak, opplæringsdelen, rettleiing, evaluering, midtvegsevaluering, rapportering, avhandlinga og godkjenning av doktorgradsprøva.

8.2 Etter- og vidareutdanningar

Alle studiepoenggivande vidareutdanningar ved HVL skal oppfylle krava gitt i rammeverket knytt til kvalitet i emne og studieprogram. Fordi ein i samband med oppretting av etter- og vidareutdanningar må kunne svare raskt på samfunnet sitt behov og desse utdanningane ofte er av kortare varigheit, inneheldt kvalitetshandboka prosess-skildringar, malar og verkty tilpassa desse utdanningane.

8.3 Bachelor i nautikk

Bachelor i nautikk skal oppfylle krava gitt i rammeverket knytt til kvalitet i emne og studieprogram. I tillegg har HVL ein eigen godkjenning frå Sjøfartsdirektoratet, som blir fornya kvart 5. år. Denne godkjenninga inneber at utdanninga er forplikta til å følgje *STCW 78 med tillegg* og *FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk* i gjennomføring av utdanning og godkjenning av personell. I tillegg har enkelte emne eigen godkjenning.

Kvalitetshandsboka inneheldt derfor prosess-skildringar og malar som sikrar at bachelor i nautikk oppfyller krava.

8.4 Fagskuleutdanning for yrkesdykkarar

Fagskuleutdanninga for yrkesdykkarar er på fagskulenivå, men skal likevel oppfylle HVL sine krav til emne og studieprogram. Fordi kandidatane mottek dykkebevis og –sertifikat, inneheldt kvalitetshandboka prosess-skildringar og malar som sikrar at fagskuleutdanninga for yrkesdykkarar oppfyller krava.